

RADA MIEJSKA
38-480 RYMANÓW
woj. podkarpackie
tel. (0-13) 43-55-147

GMINA RYMANÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO



Synteza ustaleń projektu studium wraz z uzasadnieniem przyjętych rozwiązań

Załącznik nr 3 do uchwały Nr LV/554/14 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Rymanów

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Rymanowie
Henryk Smolik



Rymanów, 2014 r.

**SYNTEZA USTALEŃ
PROJEKTU STUDIUM**

1. CEL OPRACOWANIA

Zadaniem Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym identyfikacja ważniejszych walorów środowiska, położenia i zagospodarowania gminy oraz rozpoznanie potrzeb jego mieszkańców i innych użytkowników związanych z rozwojem gminy. W oparciu o analizę w zakresie uwarunkowań określono kierunki rozwoju przestrzennego gminy, których celem jest harmonijne kształtowanie ładu przestrzennego oraz minimalizacja konfliktów przestrzennych.

I. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rymanów podzielone jest na dwie części A i B. Część A obejmuje uwarunkowania stanowiące diagnozę stanu istniejącego, oraz załącznik do Uchwały wraz z załącznikiem graficznym nr 1. Część B obejmuje kierunki zagospodarowania przestrzennego określające podstawowe cele i zadania służące kształtowaniu polityki przestrzennej gminy, stanowiące załącznik do Uchwały wraz z załącznikiem graficznym nr 2. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Rymanów położona jest w południowej części województwa podkarpackiego, w powiecie krośnieńskim. Graniczy z gminami:

- Iwonicz- Zdrój i Miejsce Piastowe (od zachodu),
- Dukla i Jaśliska (od zachodu i południa),
- Komańcza (od południowego wschodu),
- Zarszyn i Besko (od wschodu),
- Haczów (od północy).

Pod względem geograficznym gmina mieści się w Beskidzie Niskim i znajduje się w widłach rzek Wisłok i Tabor. Powierzchnia gminy wynosi 166,63 km², co stanowi 18% powierzchni powiatu krośnieńskiego i ok. 0,9% powierzchni województwa podkarpackiego. W roku 2012 liczba ludności gminy wynosiła 15 983 osób.

1) Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy

a. budowa geologiczna

W podziale geologicznym gmina Rymanów znajduje się w obrębie Karpat Wschodnich, stanowiących fragment łuku karpackiego. Region zbudowany jest ze skał osadowych. Gmina położona jest w obrębie tzw. Fałdu Iwonicza – Rymanowa, który jest pierwszym od południa liczącym się fałdem centralnej depresji karpackiej.

b. rzeźba terenu

Gmina Rymanów jest obszarem o bardzo zróżnicowanym urzeźbieniu, które uwarunkowane jest procesami morfologicznymi, geologicznymi oraz odpornością skał budujących teren. Występujące na terenie gminy formy morfologiczne tj. Obniżenie Sieniawskie, Równina Beska oraz stoki Beskidu Rymanowskiego, tworzą

korzystne warunki do zagospodarowania.

c. gleby

Najlepsze gleby, występujące na terenie gminy zaliczane są do III klasy bonitacyjnej. Występują one w dolinnej części gminy, głównie we wsiach: Bzianka, Wróblík, Królewski i Milcza. W kierunku południowym wyraźnie pogarsza się jakość gruntów, czego skutkiem jest coraz mniejsza możliwość uprawy rolnej. Na krańcach gminy, w miejscowościach Tarnawka, Zawoje, Rudawka Rymanowska prawie nie występują grunty orne. Przeważają tu typowe pastwiska górskie.

d. wody powierzchniowe

Główną rzeką w gminie jest lewy dopływ Wisłoka – Tabor. Sieć rzeczną w obrębie gminy, oprócz rzeki Wisłok, tworzą: Wisłoczek, Bałucianka, Średnia, Flora, Pielnica, Potok Polański. Rzeki te odwadniają Beskid Niski i mają typowy, odcinkowy układ. Na terenie gminy śródlądowe wody stojące reprezentowane są przede wszystkim przez zbiornik zaporowy Besko.

e. klimat

Gmina Rymanów leży w strefie klimatów górskich i podgórskich w Krainie Beskidu Wschodniego. Klimat Beskidu Niskiego i Bieszczadów Zachodnich kształtowany jest głównie przez masy powietrza morskiego (63% dni w roku) i powietrza polarno - kontynentalnego (26% dni w roku). Średnia temperatura roczna wynosi 6,5°C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najzimniejszym - luty. Najwyższą temperaturę zanotowano w czerwcu (32,4°C), najniższą w marcu (-32,9°C). Opad średnioroczny wynosi 816,6 mm.

f. fauna i flora

Dominującym typem siedliskowym jest las górski (95%) i las wyżynny (5%). Lasy te należą do I grupy ochronnej. Szczególną ochroną objęte są obszary dwóch rezerwatów tj. "Źródlika Jasiołki" i "Bukowica". Świat zwierzęcy regionu jest charakterystyczny dla całego Beskidu Niskiego. Sporadycznie pojawiają się: niedźwiedź brunatny i wilk.

2) Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Gmina Rymanów należy do cennych przyrodniczo terenów województwa podkarpackiego. Na terenie gminy Rymanów wyróżniamy następujące formy ochrony przyrody:

- i. Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
- ii. Obszary Natura 2000:
 - a) Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) - Beskid Niski [PLB060002],
 - b) Specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa):
 - Ladzin [PLH180038],
 - Rymanów [PLH180016],
 - Ostoja Jaślika [PLH180014],
 - Wisłok środkowy z dopływami [PLH 18_21],

– Las Hrabeński [PLH180039].

- iv. Pomniki przyrody:
 - a) 1 jesion wyniosły – w miejscowości Królik Wołoski;
 - b) 1 lipa szerokolistna - w miejscowości Klimkówka;
 - c) 1 lipa drobnolistna – w miejscowości Królik Polski;
 - d) 3 jesiony wyniosłe – w miejscowości Rymanów;
 - e) 3 dęby szypułkowe – w miejscowości Klimkówka.
- v. Korytarze ekologiczne;
- vi. Obszary ochrony uzdrowiskowej (A, B, C).

3) Obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie gminy znajduje się Uzdrowisko Rymanów Zdrój, na terenie którego zostały ustalone trzy strefy ochrony uzdrowiskowej: A, B, C, mające na celu ochronę warunków naturalnych do prowadzenia i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowanie innych czynników środowiskowych.

4) Korytarz ekologiczny

Na analizowanym obszarze wymienić należy następujące główne struktury przyrodnicze, z siedliskami wychodzącymi poza obszar gminy:

- Korytarz ekologiczny rangi międzynarodowej – Bieszczady – Ostoja – Magurska – ważny szlak migracyjny ptaków i ssaków- łącznik na linii Bieszczady – Beskid Niski – Ostoja Magurska – do bezwzględnego zachowania i ochrony.
- Korytarz ekologiczny rangi regionalnej związany z doliną rzeki Wisłok;
- Korytarz lokalny rzeki Morwawa oraz mniejszych cieków;
- Kompleksy leśne, w obrębie, których stwierdzono dużą różnorodność chronionych gatunków roślin i zwierząt, a także zróżnicowane warunki geomorfologiczne i siedliskowe. Zlokalizowane w południowej części gminy – dla których utworzono obszary Natura 2000 – „Rymanów” i „Beskid Niski” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Beskid Niski. Stanowią węzeł ekologiczny (44M – Beskid Niski) o znaczeniu międzynarodowym;
- Mniejsze kompleksy leśne usytuowane w okolicy wsi Łazy oraz kompleksy leśne zlokalizowane w centralnej części gminy – lasy z cechami lasów liściastych naturalnych (żyzne buczyny górskie – w okolicach wsi Klimkówka).

5) Tereny zieleni urządzonej

a. użytkowanie gruntów

Stosunkowo czysta ekologicznie rolnicza przestrzeń produkcyjna gminy oraz liczba pracujących w rolnictwie, kwalifikuje ją do rozwoju pracochłonnych kierunków produkcji. Od kilku lat zauważalny jest wzrost zainteresowania rolnictwem ekologicznym. Struktura użytkowania użytków rolnych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1 Struktura użytkowania użytków rolnych na terenie gminy Rymanów

Użytki rolne	Powierzchnia (ha)	% ogólnej powierzchni gruntów gminy
Grunty orne	5386	32,0
Łąki	1313	7,9
Pastwiska	2124	13,0

Pozostałe grunty pod stawami, rowami i budynkami	373	2,2
Sady	38	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie

Przydatność rolnicza gleb jest silnie zróżnicowana. Gleby klasy III występują w dolinnej części gminy, głównie we wsiach: Bzianka, Wróblak Królewski i Milcza. Na krańcach gminy, we wsiach: Tarnawka, Zawoje, Rudawka Rymanowska przeważają typowe pastwiska górskie.

b. gospodarka indywidualna

We władaniu rolników indywidualnych jest ok. 7 907 ha użytków rolnych. Na dzień 1.07.2011r. zarejestrowano na terenie gminy 2 458 gospodarstw indywidualnych. Zdecydowanie przeważa liczba małych gospodarstw o powierzchni od 1 – 2 ha i w dalszym ciągu prognozowany jest ich wzrost. W ciągu kilku ostatnich lat spadła liczba gospodarstw o powierzchni od 10 do 15 ha i powyżej. Spowodowane jest to głównie przekształcaniem gruntów na cele inne niż rolne i leśne.

c. Ochrona gruntów rolnych

Największą wartość rolniczą w gminie Rymanów przedstawiają gleby zaliczane do klasy III gruntów ornych (na terenie gminy nie występują użytki rolne klas I, II). Przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, jeżeli ich zwarty obszar projektowany nie przekracza 0,5 ha, wymaga uzyskania zgody Ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, zgodnie z przepisami Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.

6) Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy i grunty leśne zajmują 42,6% powierzchni ogólnej gminy tj. 6 574 ha. Udział gruntów leśnych stanowiących własność podmiotów publicznych w ogólnej powierzchni gruntów leśnych wynosi 87,7%, czyli 5 765 ha, a do osób prywatnych przynależy zaledwie 809 ha, tj. 12,3 % (stan z dnia 01.01.2011 r.). Zdecydowana większość powierzchni lasów jest własnością Nadleśnictwa Rymanów – 79,3 %, a pozostałe grunty leśne znajdują się w posiadaniu Nadleśnictwa Dukla, ok. 5%. Wszystkie lasy Nadleśnictwa zaliczone są do ochronnych. Całość gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów położona jest w obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

II. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej

W granicach administracyjnych gminy Rymanów znajdują się 32 obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego, oprócz zabytków architektury i budownictwa znajdują się również 2 cmentarze i 4 parki wpisane do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego. Do gminnej ewidencji zabytków wpisanych jest 261 obiektów, ponadto w gminnej ewidencji zabytków znajduje się 12 zabytkowych cmentarzy oraz 5 zabytkowych parków. Na terenie gminy Rymanów znajduje się ponad 400 stanowisk archeologicznych w tym 7 wpisanych jest do rejestru zabytków nieruchomych

województwa podkarpackiego. Na terenie Gminy Rymanów wyznaczono 5 stref ochrony konserwatorskiej: A, B, C, D i W.

III. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

a. demografia

Liczba ludności w gminie miejsko - wiejskiej Rymanów według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.XII.2012 r., wynosiła 15 983. Na 1 km² przypada 93,6 osób. W ciągu ostatnich lat w gminie Rymanów obserwuje się spadek przyrostu naturalnego. Prognozując zmiany demograficzne na terenie gminy Rymanów, można przyjąć, iż do roku 2035 liczba ludności na terenie gminy utrzymać się będzie na stałym poziomie.

Pod względem wykształcenia, z danych Narodowego Spisu Powszechnego 2002 wynika, że zdecydowana większość mieszkańców gminy posiadała wykształcenie podstawowe ukończone (26,1% ogółu liczby mieszkańców). Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 22,6% ogółu liczby mieszkańców. Zdecydowanie najmniej osób kwalifikuje się do grupy osób mających wykształcenie wyższe, średnie ogólnokształcące oraz policealne.

b. strefa gospodarcza

W latach 2000 - 2013 forma aktywności przedsiębiorców na rynku gminy Rymanów ulegała poprawie, liczba przedsiębiorstw wzrosła o 18,8 %. Od roku 2000 można zauważyć systematyczny przyrost podmiotów gospodarczych. W roku 2013 największy udział w ogólnej liczbie podmiotów działalności gospodarczej w gminie Rymanów miała sekcja G (24,3%), czyli handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Rymanów charakteryzuje się dużą atrakcyjnością krajobrazową, dlatego też funkcjonują jednostki, które prowadzą działalność turystyczno-rekreacyjną.

Na specyfikę rynku pracy w gminie Rymanów zdecydowany wpływ ma jej położenie. Znaczna część społeczeństwa utrzymuje się z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych, ale również w budownictwie, handlu, czy usługach. W gminie Rymanów od 2003 do 2010 roku liczba osób bezrobotnych zdecydowanie zmalała. Jednak w 2010 roku ponownie wzrosła do 801 osób.

c. sfera społeczna

Zasoby mieszkaniowe w gminie Rymanów w roku 2012 wynosiły 4086 mieszkań, w których znajdowało się 18 849 izb, o łącznej powierzchni użytkowej 385 071 m². Zdecydowana większość zasobów mieszkaniowych należy do osób prywatnych. W skład zasobów komunalnych gminy w 2002 roku wchodziło 67 mieszkań, a w 2007 już 56. Spadła również liczba mieszkań, należących do spółdzielni mieszkaniowych (77) oraz zakładów pracy (47).

d. oświata i wychowanie

Na terenie gminy Rymanów na koniec 2013 roku funkcjonowały:

- 2 przedszkola publiczne, do których uczęszczało 244 dzieci oraz 11 oddziałów przedszkolnych, do których zapisano 183 dzieci;

- 12 szkół podstawowych w tym jedna szkoła podstawowa specjalna, uczęszczało do nich 894 uczniów
- 8 szkół gimnazjalnych, do których razem uczęszczało 519 gimnazjalistów,
- 1 szkoła średnia, do której uczęszczało 197 uczniów
- Szkoła Muzyczna I Stopnia w Rymanowie, do której uczęszcza 107 uczniów

Na terenie gminy nie ma uczelni wyższych, w związku z czym wielu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i średnich bierze udział w naborze do Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie. Ponadto absolwenci kierują się na wyższe uczelnie w Rzeszowie (Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Rzeszowski), w Krakowie (UJ, AGH, AM) oraz w Lublinie (AM, KUL, UMCS).

W zakresie opieki zdrowotnej na terenie gminy Rymanów funkcjonuje 1 Zakład Opieki Zdrowotnej: Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej. Odpowiedzialny za pomoc społeczną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rymanowie.

Główną instytucją prowadzącą działalność w zakresie kultury w gminie Rymanów jest Gminny Ośrodek Kultury w Rymanowie. Funkcję kulturową pełni także Gminna Biblioteka Publiczna w Rymanowie oraz 4 filie zlokalizowane w Klimkówce, Posadzie Górnej, Sieniawie oraz we Wróbliku Szlacheckim.

Główną inwestycją, która ma powstać w najbliższych latach jest budynek Urzędu Gminy oraz sala gimnastyczna z częścią dydaktyczną przy Zespole Szkół Publicznych w Milczy. Planowana jest również adaptacja hotelu leśnego w Puławach na szkołę i punkt przedszkolny. Oprócz planowanych inwestycji, gmina wyposażona jest w wiele innych obiektów sportowych, tj. 3 boiska wielofunkcyjne Orlik 2012 (w Rymanowie, Klimkówce i Wróbliku Szlacheckim), stadion o pojemności 2000 miejsc i o wymiarach 110m x 64m w Rymanowie, korty tenisowe w Rymanowie Zdroju, Rymanowie i Klimkówce. Ponadto w Sieniawie znajduje się hala sportowa, a w Króliku Polskim, Posadzie górnej, Rymanowie, Klimkówce i Wróbliku Szlacheckim znajdują się sale gimnastyczne.

IV. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia oraz wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

a. zagrożenia naturalne

W związku z występującymi w gminie stosunkowo wysokimi opadami, najczęstszym zagrożeniem naturalnym będą powodzie. Bezpośrednie zagrożenie powodzią dotyczy miejscowości Bzianka. Na terenie gminy Rymanów miejscami występuje zjawisko osuwania mas ziemnych. Ma to miejsce w miejscowościach takich jak: Rudawka Rymanowska, Rymanów- Zdrój oraz Klimkówka.

b. zagrożenia antropogeniczne

Na terenie gminy Rymanów stopień degradacji gleb przedstawia się na dość niskim poziomie, a przydatność rolnicza gleb jest zróżnicowana. Do podstawowych czynników degradacji gleb na terenie gminy są zjawiska erozyjne, zakwaszanie gleb, zanieczyszczenie gleb substancjami chemicznymi i eksploatacja surowców.

Cechą charakterystyczną tego obszaru jest niski stopień zanieczyszczenia powietrza i można uznać, iż jest ono czyste ekologicznie. Rymanów Zdrój, jako obszar specjalnie chroniony objęty jest siecią nadzoru ogólnego w zakresie monitoringu atmosfery.

Do innych zagrożeń w gminie Rymanów zalicza się m.in. hałas, na który

narażona jest część gminy zlokalizowana przy drodze krajowej 28, potencjalne zagrożenie stanowi również występowanie na terenie gminy elementów systemu elektroenergetycznego, a co za tym idzie występującego wraz z nimi pola elektromagnetycznego.

Na głównych trasach gminy mają miejsca przewozy ładunków niebezpiecznych. Układ dróg nie odznacza się odpowiednią zdolnością przewozową, a składa się na to przede wszystkim brak modernizacji dróg. Skutkiem tego mogą być kolizje połączone z uwolnieniem się niebezpiecznych ładunków.

V. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

W celu określenia uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy Rymanów sporządzono analizę SWOT. Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się wewnętrzne i zewnętrzne szanse i zagrożenia.

VI. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

Na dzień 01. 01. 2011 r., największy udział gruntów w mieście Rymanów i obszarach wiejskich należał do osób fizycznych i wynosi 1 022 ha, czyli ok. 83 % powierzchni obszaru miejskiego i 7 698 ha, ok. 50 % udziału w powierzchni całego terenu obszarów wiejskich. Oprócz osób fizycznych, gruntami gminy władza w niewielkim stopniu Skarb Państwa, do którego należą grunty z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste, ich powierzchnia wynosi 5 867 ha, co stanowi 38,1 % udziału w powierzchni gruntów gminy Rymanów. Ponadto niewielkim obszarem władza Gmina. Najmniej gruntów przypada we władanie samorządowych osób prawnych, spółdzielni, województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste oraz osób nieznanymi. Kościoły i związki wyznaniowe posiadają grunty własnościowe o powierzchni 17 ha w mieście i 100 ha na obszarach wiejskich.

VII. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych oraz stref uzdrowiskowych na podstawie przepisów odrębnych

Działalność gospodarcza opiera się na racjonalnym wykorzystywaniu zasobów naturalnych, co nie może dominować nad wymogami ochrony środowiska. Prowadzi to do konieczności prawnego wyodrębnienia obszarów, na których obowiązywać będą różnego rodzaju ograniczenia w ich użytkowaniu, z uwagi na wymagania ochrony środowiska przyrodniczego. Istotną rolę w krajobrazie gminy odgrywają również zasoby dziedzictwa kulturowego, które powinny być zachowane. Obszary chronione zostały wyodrębnione w rozdziale 2 Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody.

VIII. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Rymanów miejscami występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych. Są to obszary o małej powierzchni i występują głównie na

terenach niezagospodarowanych, rolnych i leśnych. Zjawisko osuwania się mas ziemnych zauważalne jest w miejscowościach: Rudawka Rymanowska, Rymanów Zdrój, Klimkówka.

IX. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

W granicach gminy Rymanów znajdują się 6 udokumentowanych złóż kopalin. Dokładna lokalizacja złóż została określona na rysunku studium (Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego).

Pod względem zasobów wód podziemnych Dolina Wisłoka tworzy główny zbiornik wód podziemnych w Polsce. Zbiornik ten w przyszłości ma stać się jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości dla tego regionu. Z tego w względu wyodrębniono w obrębie doliny Wisłoka:

- Obszar wymagający najwyższej ochrony /ONO/;
- Obszar wysokiej ochrony /OWO/.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód tego zbiornika mogą być niekontrolowane zrzuty wód komunalnych, powierzchniowy spływ lub infiltracja wód skażonych bituminami lub innymi związkami chemicznymi ze składowisk odpadów lub magazynowanych substancji chemicznych.

Największym bogactwem gminy Rymanów są wody mineralne i lecznicze, na podstawie, których powstało lecznictwo uzdrowiskowe.

X. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Występujące w gminie Rymanów tereny górnicze zostały zestawione w tabeli:

L.p.	Nazwa terenu górniczego	Status	Rodzaj złoża
1.	Rymanów	aktualny	Wody lecznicze
2.	Iwonicz	aktualny	Wody lecznicze
3.	Rudawka Rymanowska	aktualny	ropa naftowa parafinowa i towarzyszący jej gazu ziemny
4.	Iwonicz-Zdrój 1	aktualny	ropa naftowa parafinowa i towarzyszący jej gazu ziemny
5.	Haczów - I	aktualny	Kruszywa naturalne
6.	Haczów - II	aktualny	Kruszywa naturalne
7.	Haczów III	aktualny	Kruszywa naturalne
8.	Wróblík - Sicina I	aktualny	Kruszywa naturalne
9.	Wróblík - Sicina II	aktualny	Kruszywa naturalne
10.	Wróblík – Północ I	aktualny	Kruszywa naturalne

XI. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

• gminny system komunikacji

Gminę Rymanów cechuje dość dobrze rozwinięta struktura drogowa. Na jej terenie układ dróg umożliwia korzystne połączenie wewnętrzne jak i zewnętrzne. Główną oś komunikacyjną gminy Rymanów stanowi droga krajowa nr 28. Przez obszar gminy Rymanów przebiega 12 dróg powiatowych o łącznej długości 43,77 km, administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Krośnie oraz 36,5 km dróg gminnych, a także linia kolejowa nr 108. Jest to linia jednotorowa relacji Stróże – Krościenko. Na terenie gminy Rymanów nie znajduje się żadne lotnisko. Najbliższe zlokalizowane jest w południowej części miasta Krosna, w Rzeszowie - 75 km oraz w Krakowie – 180 km.

Komunikacja autobusowa obejmuje teren całej gminy. Obsługiwana jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Krośnie Spółka Akcyjna. Przez teren gminy kursują również autobusy należące do Veolia Transport Sp. z o.o oddział w Sanoku, Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Rzeszowie Spółka Akcyjna oraz innych krajowych przewoźników.

Gmina Rymanów posiada bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki czynnej, głównie rowerowej. W obrębie gminy wyodrębniono szlaki piesze, ścieżki spacerowe, przyrodnicze i zdrowia.

• gospodarka wodno-ściekowa

Mieszkańcy Gminy Rymanów zaopatrywani są w wodę ze studni kopanych przydomowych, w wodę podziemną pochodzącą ze studni wierconych oraz w wodę powierzchniową ze zbiornika zaporowego Sieniawa na Wisłoku. Wiele mieszkańców zaopatruje się w wodę z innych źródeł niż z wodociągów wiejskich i lokalnych. W granicach administracyjnych gminy Rymanów występuje 6 wodociągów. Przez cały obszar gminy w roku 2013 biegła sieć kanalizacyjna o długości 207,2 km. Ścieki odprowadzane są kanalizacją sanitarną do oczyszczalni ścieków. Kanalizacja sanitarna wykonana jest w mieście Rymanowie, Rymanowie - Zdroju, Posadzie Górnej, Klimkówce, Króliku Polskim, Ładzinie, Wróbliku Szlacheckim i Wróbliku Królewskim, Bziance, Milczy, Sieniawie i Głębokiem. W mieście Rymanowie znajduje się oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna z usuwaniem związków biogennych w oparciu o metodę związków biogennych o przepustowości $Q_{srd} = 2000 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{max} = 2500 \text{ m}^3/\text{d}$.

• gospodarka odpadami

Gmina Rymanów nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych. Problem gospodarki odpadami w gminie rozwiązywany jest poprzez rozstawianie kontenerów i pojemników przy zakładach pracy, w których gromadzone są śmieci, a następnie wywożone są na wysypisko do Krosna. Zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych obejmuje ok. 90% mieszkańców gminy.

• elektroenergetyka

Na terenie gminy występują następujące linie energetyczne:

- linia elektroenergetyczna najwyższych napięć 400 kV relacji Iskrzynia – Słowacja,

- linia elektroenergetyczna wysokich napięć 110 kV relacji Krosno Iskrzynia – Besko,
- linia elektroenergetyczna wysokich napięć 110 kV relacji Krosno Iskrzynia – Iwonicz,
- linia elektroenergetyczna średniego napięcia 30 kV relacji Iwonicz – Besko,
- linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV relacji Iwonicz – Besko,
- linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV relacji Besko – Równe,
- linia elektroenergetyczna średniego napięcia 15 kV relacji Besko – ZUW Sieniawa.

- **gazyfikacja**

Niemalże cały obszar gminy jest zgazyfikowany i posiada korzystne warunki zasilania w gaz. Z instalacji gazowej korzysta 13 670 ludności, czyli 88,3%. Na terenie miasta i gminy istnieją następujące gazociągi przesyłowe:

- gazociąg wysokoprężny śr. 250 mm Pnom. 2,5 MPa Strachocina - Targowiska przez Milczę, Wróblak Szlachecki, Wróblak Królewski długi. 6,8 km,
- gazociąg wysokoprężny śr. 80 mm Pnom. 1,6 MPa Iwonicz-Klimkówka długi. 1,5 km, - gazociąg średnioprężny śr. 150 mm Wróblak Szlachecki-Ladzin-Rymanów długi. 5,1 km,
- gazociąg średnioprężny śr. 80 mm Rymanów Zdrój-Deszno-Królik Polski długi. 5,8 km,
- gazociąg średnioprężny śr. 50 mm Królik Polski-Bałucianka długi. 3,2 km,
- gazociąg średnioprężny śr. 65 mm Milcza-Bzianka-Poręby długi. 5,0 km,
- rozdzielnie i stacje redukcyjne.

- **telekomunikacja**

W gminie znajduje się 1 placówka pocztowo-telekomunikacyjna .

XII.Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

a. Gmina Rymanów w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

Za najistotniejsze priorytety na tym obszarze uznaje się:

- wielofunkcyjny rozwój obszarów oraz modernizacja strukturalna rolnictwa,
- tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności, jako podstawa rozwoju gospodarczego i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz rozwój sektora małych i średnich zakładów produkcyjnych,
- rozwój kultury i ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu, jako warunek podniesienia konkurencyjności produktu turystycznego,
- zbudowanie systemu gwarantującego wzrost kapitału ludzkiego województwa, zgodnie ze współczesnymi trendami rozwoju cywilizacji,
- modernizacja podstawowego układu komunikacyjnego województwa oraz infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki wodnej i ochrony środowiska.

b. struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

W szczególności na strukturę przestrzenną wpływa uzbrojenie terenu, które warunkuje procesy urbanizacyjne. W związku z powyższym obszar gminy można podzielić na:

- Część północną stanowiącą obszar intensywnego rozwoju rolnictwa (tereny rolnicze o dużej i średniej przydatności rolniczej);
- Część środkową - intensywnego rozwoju gospodarczego, obszar zagospodarowania uzdrowskiego i turystycznego;
- Część południową – obszar leśny, obszar zagospodarowania turystycznego.

c. bilans terenów

Zarówno na terenie miasta, jak i obszarach wiejskich gminy Rymanów przeważają użytki rolne, w mieście zajmują one 1088 ha, z czego 729 ha to grunty orne, z kolei na obszarach wiejskich 8 146 ha, 4 567 ha to grunty orne. Kolejno należące do użytków rolnych łąki zajmują 241 ha, pastwiska - 54 ha, grunty rolne zabudowane - 54 ha, grunty zadrzewione i zakrzewione - 8 ha, grunty zabudowane i zurbanizowane - 124 ha, z czego 24 ha to tereny mieszkaniowe, 8 ha - tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane - 14, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - 13 ha. Tereny komunikacyjne zajmują 57 ha, grunty pod wodami 13 ha. Natomiast na terenach wiejskich łąki zajmują 1 072 ha, pastwiska - 2 070 ha. Pozostała powierzchnia użytków rolnych zajęta jest pod sady, grunty rolne zabudowane oraz grunty pod rowami. Grunty leśne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 6 566 ha, z czego 6 152 ha to lasy. Grunty zabudowane i zurbanizowane - 462 ha, grunty pod wodami - 211 ha, nieużytki - 22 ha, tereny różne - 9 ha.

d. uwarunkowania planistyczne

Przed aktualizacją Studium obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uchwalone Uchwałą Nr XXXII/303/2002 Rady Miejskiej w Rymanowie dnia 9 sierpnia 2002 roku na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.). Ponadto na obszarze gminy obowiązują 44 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, z czego 13 stanowią zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na terenie miasta obowiązuje 6 planów, a na obszarze wiejskim gminy 38.

Sytuację planistyczną na terenie gminy Rymanów obrazują również wydawane decyzje o warunkach zabudowy. W 2012 roku burmistrz gminy wydał 79 decyzji o warunkach zabudowy i 9 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

XIII. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Strukturę przestrzenną gminy Rymanów kształtuje położenie w ciągu drogi krajowej nr 28 oraz zajmujące dużą powierzchnię obszary prawnie chronione. Takie położenie tworzy w pewnym stopniu barierę rozwoju przestrzennego i uniemożliwia wykorzystanie walorów przyrodniczo-środowiskowych, co w konsekwencji hamuje rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej.

W przypadku struktury zainwestowania w Gminie Rymanów, najbardziej zainwestowanym obszarem jest wielofunkcyjny ośrodek Rymanów. Znajdują się tu podstawowe usługi publiczne oraz inne świadczone usługi niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania mieszkańców gminy. Zainwestowane tereny głównie zlokalizowane są wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. W większości miejscowości zabudowa rozwija się w sposób regulowany i harmonijny. Wiele inwestycji przyjmuje niestety charakter zabudowy rozproszonej, bez wyposażenia

w niezbędną infrastrukturę techniczną.

XIV. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Do działań w zakresie zagospodarowania na obszarze gminy Rymanów wymagających wsparcia na poziomie rządowym i samorządu województwa Podkarpackiego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego zaliczono głównie budowę obwodnicy miasta, modernizację dróg krajowych, wojewódzkich, utworzenie rezerwatów przyrody, budowę dużych wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych, utworzenie strefy ochrony sanitarnej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Wisłok, budowę nowych oraz modernizację istniejących wałów przeciwpowodziowych, a także modernizację linii kolejowej nr 108.

XV. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Działania kierunkowe mające na celu wypracowanie spójnej, perspektywicznej wizji rozwoju gminy koncentrować się będą w głównej mierze na rozwoju zabudowy na terenach wskazanych w studium pod rozwój nowej zabudowy, a także na jej uzupełnieniach na obszarach już zainwestowanych.

Przyjęta w studium polityka przestrzenna gminy Rymanów koncentrować się będzie na kształtowaniu elementów struktury zagospodarowania przestrzennego gminy m.in. obszarów zabudowanych do kontynuacji i uzupełnień oraz obszarów wskazanych pod rozwój. Polityka przestrzenna na obszarze wiejskim związana jest przede wszystkim z kształtowaniem zabudowy mieszkaniowej w poszczególnych wsiach z zachowaniem ograniczeń związanych z ochroną środowiska i dziedzictwa kulturowego. Kształtowanie się nowej zabudowy na terenach wiejskich odbywać się będzie poprzez uzupełnienia istniejących struktur osadniczych i rozwoju zabudowy na nowych terenach, które koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych.

XVI. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

a. kierunki zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Kierunki zagospodarowania dla gminy Rymanów wyznaczone zostały z uwzględnieniem poszczególnych, perspektywicznych sposobów zagospodarowania terenu (ustalonych w studium) ze zwróceniem uwagi na położenie poszczególnych terenów na obszarach zabudowanych wskazanych do kontynuacji i uzupełnień zabudowy czy na obszarach wskazanych pod rozwój zabudowy.

Wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu określone w studium są wytycznymi do sporządzanych na terenie gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W zagospodarowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę przyjmuje się odpowiednie wskaźniki w zależności od rodzaju zabudowy:

- 1) Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN),
- 2) Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa (MNR),
- 3) Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna (MW),

- 4) Zabudowa mieszkaniowo – usługowa (MU);
- 5) Zabudowa usługowa (U),
- 6) Zabudowa produkcyjna, składów i magazynów, w tym zabudowa produkcyjno – usługowa (P),
- 7) Zabudowa uzdrowiskowa (UZ),
- 8) Zabudowa produkcyjno – usługowa związana z obsługą gospodarstw rolnych (RU),
- 9) Tereny sportu i rekreacji (US),
- 10) Tereny zieleni urządzonej (ZP),
- 11) Zabudowa usług turystycznych i rekreacji indywidualnej (UT),
- 12) Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- 13) Tereny leśnej przestrzeni produkcyjnej.

b. Tereny proponowane do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy

Na podstawie poszczególnych przepisów, w gminie Rymanów, w drugiej części studium zaproponowano obszary do objęcia ograniczeniem zabudowy i zakazem zabudowy, należy także zachować normatywne odległości z tytułu norm określających lokalizację obiektów kubaturowych względem linii elektroenergetycznych, ropociągu. Na terenach tych zezwala się na lokalizację (w uzasadnionych przypadkach) inwestycji celu publicznego.

XVII. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

a. obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Na obszarze gminy Rymanów utrzymuje się tereny objęte prawnymi formami ochrony przyrody i w ich obrębie obowiązują przepisy ochrony środowiska.

Wskazano obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych:

- Z tytułu przepisów prawa – Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych
 - Lasy ochronne,
 - Grunty rolne stanowiące użytki rolne klasy III zwartych kompleksów.
- Z tytułu przepisów prawa – Ustawa prawo wodne
 - Obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
 - GZWP 432 (porowy)
 - Ujęcia wody.

b. obszary wskazane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody

Na terenie gminy Rymanów projektowane są nowe formy ochrony przyrody. Należą do nich:

- Rezerwat przyrody „Dolina Wisłoka”,
- Góra Przymiarki.

c. lokalne wartości środowiska przyrodniczego

W studium określone zostały zasady zagospodarowania i ochrony niżej wymienionych lokalnych wartości środowiska przyrodniczego, które nie podlegają przepisom ochrony przyrody:

- krajobraz,
- wody powierzchniowe,
- wody podziemne,

- rzeźba terenu i zasoby geologiczne,
- gleby,
- fauna i flora,
- korytarze ekologiczne,
- ochrona powietrza,
- klimat akustyczny i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

d. uzdrowiska

Na terenie gminy Rymanów funkcjonuje jedno uzdrowisko - Uzdrowisko Rymanów Zdrój, dla którego zostały ustalone trzy strefy ochrony uzdrowiskowej: A, B, C, mające na celu ochronę warunków naturalnych do prowadzenia i rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowanie innych czynników środowiskowych. Dla poszczególnych stref, w drugiej części studium, zostały również określone zakazy.

XVIII. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W studium w sposób jak najbardziej przejrzysty określono zasady ochrony dziedzictwa kulturowego. Przedstawione zostały (zarówno w formie tabelarycznej, w części tekstowej jak i w formie graficznej, na rysunku studium) wszystkie obiekty ujęte w rejestrze zabytków nieruchomości województwa podkarpackiego jak i obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto studium uwzględnia ochronę stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie gminy oraz strefy ochrony konserwatorskiej. Studium określa także zasady ochrony krajobrazu kulturowego oraz zasady ochrony cmentarzy.

XIX. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej

W studium w sposób syntetyczny zawarte zostały informacje o planowanych modernizacjach układu drogowego, zarówno z zakresu zadań o znaczeniu ponadlokalnym jak i lokalnych inwestycji mających na celu poprawę funkcjonowania układu drogowego w gminie. Do najważniejszych zadań w aspekcie rozwoju systemów komunikacji należą:

- dostosowanie drogi krajowej nr 28 do pełnych parametrów klasy GP,
- budowa północnego obejścia (obwodnicy) miasta Rymanowa w ciągu drogi nr 28,
- budowa i modernizacja kilku odcinków dróg powiatowych i gminnych,
- modernizacja istniejącego odcinka drogi nr 28 w miejscowości Rymanów i Klimkówka,
- przebudowa i przedłużenie drogi powiatowej P2112R,
- przebudowa drogi powiatowej 2113R relacji Pastwiska-Puławy wraz z remontem mostu na rzece Wisłok w Puławach,
- modernizacja dróg wojewódzkich 887 i 889.

Ponadto przez obszar gminy Rymanów przebiegać będą następujące szlaki rowerowe:

- Szlak Doliną Wisłoka (zielony) - dł. trasy 35 km;
- Szlak Między Zdrojami (czerwony) - dł. trasy 24 km;
- Szlak Etnograficzny (niebieski) – dł. trasy 31 km.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej studium określa perspektywiczny zakres zadań w ramach poszczególnych sieci infrastrukturalnych, natomiast w zakresie układu kolejowego przewiduje się jej modernizację. W gminie zamierza się również rozwijać usługi w zakresie sportu i rekreacji. Na terenie gminy przewidywane są zamierzenia inwestycyjne w zakresie budowy oraz modernizacji sieci 110 kV.

XX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym

Dokument studium wskazuje inwestycje celu publicznego, które ustalone zostały na podstawie:

- w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym – Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rymanów, Strategia Rozwoju Gminy Rymanów;
- w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego.

XXI. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych konieczność wykonania opracowań planistycznych wynika dla obszarów gruntów rolnych i leśnych przeznaczanych na cele nierolnicze i nieleśne.

W studium nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości. Na obszarze gminy Rymanów nie wyznacza się także obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Priorytetowym obszarem występowania przestrzeni publicznych, o znaczeniu ogólnomiejskim, wyznaczonym na rysunku studium są tereny:

- Rynku w Rymanowie,
- Stadionu Miejskiego w Rymanowie,
- Parku Miejskiego w Rymanowie

oraz na terenie gminy:

- Parku Zdrojowego,
- sportu i rekreacji w miejscowości Rymanów Zdrój.

XXII. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

Studium wskazuje obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zasadą powinno być sporządzanie MPZP dla większych obszarów, w szczególności dla wyznaczonych obszarów rozwoju oraz obszarów przekształceń. Obecnie gmina jest na etapie opracowania 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 4 zmian miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto w sposób jednoznaczny wskazane zostały obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, ze wskazaniem, iż obszary te powinny być sukcesywnie obejmowane miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, gdyż zmiana przeznaczenia nastąpić może jedynie w takiej procedurze prawnej.

XXIII. Pozostałe elementy studium

W studium określone zostały zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, a także zasady kształtowania obszarów leśnych.

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania, a tym samym nie określono kierunków zagospodarowania, dla:

- obszarów lub obiektów, dla których w złożu kopaliny wyznacza się filar ochronny;
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych;
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

W ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych wskazane jest:

- nie poszerzanie terenów przeznaczonych do zainwestowania w planach zagospodarowania przestrzennego;
- nie zwiększanie intensywności zabudowy w obrębie już wyznaczonych terenów do zainwestowania;
- wykorzystanie terenów szczególnego zagrożenia powodzią na cele lokalizacji terenów zieleni i urzędzeń rekreacyjnych oraz innych obiektów, których zalanie nie spowoduje znacznych strat materialnych;
- pozostawienie części terenu pod rolnicze wykorzystanie bez możliwości lokalizacji nowych obiektów kubaturowych;
- kształtowanie zieleni wysokiej na terenach zagrożonych w sposób nieutrudniający przepływu wód powodziowych.

W studium wskazane zostały tereny zamknięte (zgodnie z Decyzją Nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Min. Infrastruktury Nr 14, z dn. 30 grudnia 2009 r.).

Studium w aspekcie obszarów problemowych wskazuje na obszar kolizji obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (Uchwała nr XIV/149/2004 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 14 maja 2004 r.) ze strefą C ochrony uzdrowiskowej.

**WPLÝW UWARUNKOWAŃ NA
USTALENIE KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Zakres i układ treści Studium Gminy Rymanów dostosowane są do zapisów Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. oraz wydanego w oparciu o nią przepisu wykonawczego (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z dnia 28 kwietnia 2004 r., Dz.U. z 2004 r. nr 118, poz. 1233).

W związku z tym, tekst obejmuje trzy części:

- Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego,
- Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń projektu.

W dokumentacji uwzględniono m. in.:

1. Ogólną charakterystykę gminy i jej usytuowanie w powiecie krośnieńskim oraz w województwie podkarpackim,
2. Uwarunkowania ponadlokalne: materiały dotyczące gminy znajdujące się w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego oraz teksty i rysunki Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
3. Uwarunkowania lokalne: tekst i rysunki obowiązującego Studium gminy, aktualna Strategia Rozwoju Gminy Rymanów, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Rymanów, teksty i rysunki obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sporządzane studium uwzględnia w swoich zapisach uwarunkowania oraz wyznaczone cele i kierunki określone w dokumentach wyższego rzędu.

Cele i kierunki rozwoju gminy Rymanów uwzględniają uwarunkowania ponadlokalne określone w:

- Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego,
- Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego,
- Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Krośnieńskiego,
- Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Dorzecze Wisłoka”.

Na etapie sporządzania studium uwzględnione zostały uwarunkowania oraz kierunki określone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, który w największej mierze ma wpływ na perspektywiczne zagospodarowania gminy. Do najważniejszych elementów wynikających z tego dokumentu, a mających wpływ na kształtowanie struktury przestrzennej gminy Rymanów, mają określone tam zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w województwie podkarpackim, które odnoszą się bezpośrednio do obszaru gminy Rymanów. Do zadań w zakresie zagospodarowania regionu Podkarpacia na terenie gminy Rymanów wymagających wsparcia na poziomie rządowym i samorządowym województwa w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego uchwalonym Uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XLVIII/522/02 z dnia 30 sierpnia 2002r. w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Podkarpackiego zaliczono:

- budowę obwodnicy miasta Rymanowa na drodze krajowej nr 28,
- modernizację drogi krajowej nr 28,

- modernizację dróg wojewódzkich nr 887 Brzozów – Rymanów – Daliowa i nr 889 Sieniawa – Bukowsko – Szczawne;
- utworzenie rezerwatów przyrody: „Dolina Wisłoka” i „Góra Przymiarki”;
- wzmocnienie ochrony korytarzy ekologicznych, w tym wzdłuż dolin rzecznych o znaczeniu międzynarodowym;
- racjonalne wykorzystanie zasobów kopalin – utworzenie uzdrowiska w Rudawce Rymanowskiej
- budowę dużych wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych „Rudawka Rymanowska „na rzece Wisłok” (27,00 mln m³, 217 ha),
- utworzenie strefy ochrony sanitarnej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Wisłok w Sieniawie dla gmin: Krosno, Rymanów, Besko, Iwonicz Zdrój, Zarszyn, Wojaszówka, Korczyzna, Miejsce Piastowe,
- budowę nowych wałów przeciwpowodziowych na rzece Tabor (Wróblak Szlachecki),
- modernizację istniejących wałów przeciwpowodziowych;
- nadbudowę wałów rzeki Wisłok;
- modernizację linii kolejowej nr 108 relacji Stróże – Krościenko.

Studium uwzględnia również cele i kierunki wyznaczone w strategii rozwoju województwa podkarpackiego i innych dokumentów szczebla wojewódzkiego i powiatowego.

Poza uwarunkowaniami i celami określonymi w dokumentach wyższego rzędu, na strukturę zagospodarowania przestrzennego miały wpływ wnioski mieszkańców i władztwo planistyczne, jakim dysponują władze samorządowe.

Do Studium wpłynęło 178 wniosków w trybie i terminach przewidzianych w art. 11 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Większość z nich dotyczyła przeznaczenia terenu pod zalesienie i zabudowę mieszkaniową. Statystycznie najwięcej wniosków dotyczyło obrębu Klimkówka. Wpłynęły również 22 odpowiedzi od instytucji i organów, po ich pisemnym zawiadomieniu o przystąpieniu do sporządzania Studium.

Poza uwarunkowaniami ponadlokalnymi, ustalenia Studium wynikają przede wszystkim z oceny stanu istniejącego w obrębie gminy.

Gmina posiada plany miejscowe dla 1/4 części swojego obszaru. Planami w 100% pokryte jest miasto Rymanów oraz obręby Rymanów Zdrój, Deszno i Wołuszowa, natomiast na pozostałej części wiejskiej sytuacja planistyczna cechuje się znacznym rozdrobnieniem, a uchwalone plany ukierunkowane były na konkretne zamierzenia inwestycyjne.

Na obszarze gminy występuje istotna rozbieżność między stanem ładu przestrzennego, a stanem dalece sprecyzowanych wymogów jego ochrony. Znaczną część obszaru gminy stanowią tereny rolnicze niezabudowane i tereny leśne. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i siedliskowa jest zwarta i skupia się w obrębie poszczególnych miejscowości. Jednak możliwości dynamicznego rozwoju poszczególnych miejscowości są znacznie utrudnione ze względu na słabe wyposażenie w infrastrukturę terenów wiejskich gminy. Znacznym ograniczeniem, ale i zarazem szansą rozwoju gminy Rymanów, jest posiadanie statusu gminy uzdrowiskowej.

Z uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy Rymanów wyłaniają się pewne szanse rozwojowe, które należy wykorzystać w polityce gospodarczej i przestrzennej. Szansami rozwoju gminy są:

- rozwój lecznictwa uzdrowiskowego
- intensywny rozwój turystyki i rekreacji, związany przede wszystkim z ogromnym potencjałem przyrodniczo – krajobrazowym gminy w połączeniu z walorami uzdrowiskowymi gminy;
- wsparcie rozwoju społeczno – gospodarczego gminy poprzez wykorzystanie funduszy europejskich przewidzianych dla regionów Polski Wschodniej;
- rozwój agroturystyki na terenie małych gospodarstw rolnych;
- wykorzystanie wysokich wartości kulturowych gminy (nagromadzenie zabytków i nawastrzeń kulturowych) do rozwoju turystyki i promocji gminy w regionie.

Racjonalna gospodarka przestrzenna gminy Rymanów powinna być dostosowana do charakterystycznych dla tego obszaru uwarunkowań rozwoju, przy wykorzystaniu szans, jakie one stwarzają, niwelowaniu problemów rozwojowych oraz realizacji potrzeb mieszkańców. Konieczne jest uwzględnienie zarówno uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska i zagospodarowania, jak i kierunków oraz dynamiki zachodzących procesów. Wpływ uwarunkowań rozwoju przestrzennego na przyjęte w Studium główne kierunki polityki przestrzennej przedstawia poniższa tabela.

**WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY RYMANÓW**

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
1.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE GMINY; STAN PRAWNY GRUNTÓW	
1.1.	Aktualnie obowiązujące studium (z wyłączeniem trzech zmian cząstkowych tego dokumentu) powstało na mocy nieobowiązującej już ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Nie jest dostosowane do zapisów aktualnej ustawy, a przede wszystkim rozwiązania w nim przyjęte nie dostosowują się do obecnie panujących trendów na terenie gminy, które przejawiają się w wydawanych pozwoleniach na budowę, decyzjach o wzizt oraz wnioskach mieszkańców.	Konieczność dostosowania dokumentu studium do aktualnie obowiązującej ustawy, a także rewizja polityki przestrzennej gminy w związku z potrzebami budowlanymi mieszkańców i aktualnie panującymi uwarunkowaniami.
1.2.	Gmina Rymanów charakteryzuje się niskim stopniem pokrycia swojej powierzchni obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (sytuacja uregulowana jest jedynie na terenie miasta, które posiada obowiązujący plan w swoich granicach administracyjnych). Ze względu na brak aktów prawa miejscowego w zakresie gospodarki przestrzennej, zabudowa kształtowana jest na podstawie wydawanych decyzji o wzizt, co często jest przyczyną pojawienia się chaosu w przestrzeni gminy.	Konieczność wskazać należy obszary, dla których sporządzenie miejscowego planu jest obowiązkowe (na podstawie przepisów odrębnych), a także obszary, dla których powinno się sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (planami sukcesywnie obejmowane powinny być obszary wskazane w dokumencie studium, jako obszary wskazane pod rozwój zabudowy). Konieczność taka podyktowana jest również obowiązkiem prawidłowego kształtowania zabudowy w obrębie stref ochrony uzdrowiskowej.
1.3.	W strukturze użytkowania gminy około 88% terenu stanowią użytki rolne (otwarte, wolne od zabudowy), grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią jedynie 10% powierzchni gminy.	Istniejące duże rezerwy terenowe, mogące stanowić potencjalne tereny rozwoju zabudowy. Przy wskazywaniu nowych terenów pod inwestycje kierowano się racjonalnym podejściem, które uwzględnia np. koszty uzbrojenia terenu w podstawowe media, a które to koszty spoczywają na samorządzie gminnym oraz prawne ograniczenia wynikające z istniejących i projektowanych form ochrony przyrody. Przy potencjalnym zagospodarowaniu

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
		terenów użytków rolnych, należy mieć na względzie wymogi związane z istnieniem stref ochrony uzdrowskiej, a przede wszystkim z koniecznością zachowania ustawowego udziału powierzchni biologicznie czynnej i nie lokalizowania obiektów wymienionych w przepisach odrębnych.
1.4.	Do sporządzanego studium złożonych zostało 178 wniosków przewidzianych w art. 11 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Większość z nich dotyczyła przeznaczenia terenu pod zalesienie i zabudowę mieszkaniową.	Wnioski do uwzględnienia w jak najszerszym zakresie, przy uwzględnieniu ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych oraz przy zachowaniu zwartej charakteru zabudowy, przeciwdziałaniu jej nadmiernemu rozproszeniu (szczególnie na terenach wiejskich) oraz zaspokajaniu potrzeb wynikających z zachodzących procesów dezurbanizacji. Uwzględnienie wniosków pod zalesienie wpisuje się w obowiązkowe zachowanie powierzchni biologicznie czynnej (w obrębie stref ochrony uzdrowskiej), a także pozwala na prawidłowe zagospodarowanie terenów od dawna nie użytkowanych rolniczo.
1.5.	Istniejąca zabudowa na terenach wiejskich jest zwarta i skupia się w obrębie poszczególnych miejscowości. W granicach miasta istnieją duże rezerwy terenowe, które w zupełności wystarczą na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych ludności.	Na terenie wiejskim nowa zabudowa stanowi rozszerzenie istniejących struktur. Nie ma cech zabudowy rozproszonej. W głównej mierze podyktowana jest wnioskami mieszkańców o przeznaczeniu danych terenów pod zabudowę (wnioski dotyczące działek, położonych w sąsiedztwie istniejącej zabudowy), z uwzględnieniem perspektywicznej konieczności uzbrojenia tych terenów w podstawowe media. Zasięg terenów przeznaczonych pod nową zabudowę skonfrontowany został z władzami samorządowymi, które po konsultacji z mieszkańcami wskazały własne rozwiązania, co stanowi wyraz władztwa planistycznego, jakim dysponuje gmina w obrębie swojej właściwości terytorialnej i stanowi o polityce przestrzennej gminy.
1.6.	Bardzo duża lesistość gminy, a także duży areał gruntów (o którym mowa, również w planie zagospodarowania	Uwzględnienie w projekcie studium wniosków osób prywatnych pod zalesienie działek. Pozwoli to na prawidłowe

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
	przestrzennego województwa podkarpackiego) w ewidencji gruntów wskazanych jako grunty rolne, a będące w rzeczywistości terenami lasów. Przypadek ten potwierdzony został dodatkowo dużą ilością wniosków osób prywatnych, które wnioskowały o zalesienie.	zagospodarowanie terenów od dawna nie użytkowanych rolniczo.
1.7.	Rudawka Rymanowska, jako miejscowość predysponowana do rozwoju lecznictwa uzdrowiskowego.	Studium wskazuje w Rudawce Rymanowskiej tereny pod rozwój usług uzdrowiskowych. Taki kierunek rozwoju w obrębie Rudawki Rymanowskiej wskazany został również w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego
1.8.	Na obszarze gminy występuje istotna rozbieżność między stanem ładu przestrzennego a stanem dalece sprecyzowanych wymogów jego ochrony. Znaczną część obszaru gminy stanowią tereny rolnicze niezabudowane i tereny leśne. Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i siedliskowa jest zwarta i skupia się w obrębie poszczególnych miejscowości.	Przy zagospodarowaniu terenów, w związku z wymogami ochrony ładu przestrzennego uwzględnione zostały aspekty zachowania harmonii zabudowy i jej kompozycji zgodnej z dotychczasowym zagospodarowaniem terenu. Perspektywiczne zainwestowanie terenów zdynamizowane będzie sukcesywnym rozwojem na terenach wiejskich systemów infrastruktury technicznej. Przy perspektywnym zagospodarowaniu terenów koniecznym jest uwzględnienie wymogów ochrony uzdrowiskowej, której winna być podporządkowana cała polityka przestrzenna gminy.
2.	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
2.1.	<p>Położenie gminy w znacznej części swojego zasięgu terytorialnego w obrębie prawnych form ochrony przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, • Obszary Natura 2000: <ul style="list-style-type: none"> - Obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Beskid Niski [PLB060002], - Specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ladzin [PLH180038], ▪ Rymanów [PLH180016], 	<p>Zachowanie obszaru chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 jako ważnych elementów struktury przestrzennej gminy, gwarantujących ochronę wartości przyrodniczo – krajobrazowych gminy. Plan województwa wskazuje tereny zlokalizowane na południe od miasta Rymanów (tereny w głównej mierze położone w zasięgu OChK Beskidu Niskiego) jako tereny atrakcyjne dla rozwoju funkcji turystycznych. Polityka przestrzenna Gmina w obrębie powierzchniowych prawnych form ochrony przyrody podlegać będzie rygorom narzuconym przez przepisy odrębne.</p>

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostoja Jaślicka [PLH180014], ▪ Wisłok środkowy z dopływami [PLH 18_21], ▪ Las Hrabeński [PLH180039] 	
2.2.	Istniejące na terenie gminy złoża wód leczniczych (Iwonicz Zdrój i Rymanów Zdrój), w oparciu o które funkcjonuje na terenie gminy uzdrowisko	Bezwzględne podporządkowanie zasad zagospodarowania przestrzennego wymogom związanym z ochroną złóż i ujęć wód leczniczych.
2.3.	Bardzo duży areał gruntów rolnych położonych na glebach wysokich klas bonitacyjnych.	Dążenie do zachowania jak największych obszarów w stanie niezmienionym. Zabudowę projektować jako uzupełnienia istniejących struktur lub jako rozszerzenie istniejących w ramach kreacji zwartych jednostek osadniczych.
3.	ŚRODOWISKO KULTUROWE	
3.1.	Występowanie cennych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa podkarpackiego.	Zachowanie obiektów. Dążenie do kształtowania otoczenia obiektów w sposób niepowodujący obniżenia ich wartości.
3.2.	Występowanie licznych obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków .	Dążenie do zachowania obiektów o cechach zabytkowych, w tym reliktywów tradycyjnej zabudowy wiejskiej, sformułowanie wytycznych do uwzględnienia w tworzonych w perspektywie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3.3.	Położenie w obszarze bogatym w stanowiska archeologiczne.	Prowadzenie badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych w obrębie wyznaczonych stanowisk archeologicznych, sformułowanie wytycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mających na celu ochronę stanowisk archeologicznych.
3.4.	Nagromadzenie cennych obiektów budowlanych (w szczególności w Rymanowie i Rymanowie Zdroju), świadczących o regionalnym charakterze zabudowy, w nawiązaniu do cech których powinna być kształtowana nowa zabudowa dla zachowanie najwyższej jakości ładu przestrzennego. Wskazany na poziomie planu zagospodarowania przestrzennego województwa cenny układ urbanistyczny miasta Rymanowa.	Dążenie do zachowania i wyeksponowania struktury przestrzennej najcenniejszych zespołów, objęcie najlepiej zachowanych układów zabudowy ochroną konserwatorską.

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
4.	UKŁAD KOMUNIKACYJNY I INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	
4.1.	<p>Nadrzędny układ drogowy gminy tworzony jest przez drogę krajową nr 28 i droga wojewódzka nr 887, zaś do układu podstawowego zaliczona została droga wojewódzka nr 889 oraz system dróg powiatowych. Gmina Rymanów posiada bardzo korzystne usytuowanie w województwie podkarpackim. W bliskiej odległości od granic gminy planowana jest droga ekspresowa S19</p> <p>Droga krajowa nr 28 (przecinająca gminę w centralnej części, na linii zachód – wschód) stanowi dogodnie połączenie gminy z ośrodkiem powiatowym Krosnem, Sanokiem, Przemyślem i innym większymi miejscowościami województwa.</p> <p>Droga wojewódzka nr 887 i 889 stanowią główne ciągi komunikacyjne powiązań wewnętrznych gminy. Zapewnia ona komfortowe połączenia części północnej z południową gminy.</p>	<p>Adaptacja istniejącego układu komunikacyjnego i uwzględnienie aktualnych powiązań komunikacyjnych w rozwiązaniach kierunkowych studium.</p> <p>Dla usprawnienia połączenia, jakie tworzy droga krajowa nr 28 planuje się dostosowanie drogi do pełnych parametrów klasy GP, wraz z budową obwodnicy miejscowości: Rymanów.</p> <p>Dla usprawnienia połączenia, jakie tworzy droga wojewódzka, zarówno w skali gminy, jak również w skali połączeń gminy z otaczającymi obszarami, plan zagospodarowania przestrzennego województwa określa zadanie mające na celu modernizację dróg wojewódzkich: 887 i 889.</p>
4.2.	<p>System zaopatrzenia w wodę: Z systemu zaopatrzenia w wodę korzysta 46% mieszkańców miasta i 38% mieszkańców obszaru wiejskiego gminy. Gminny system wodociągowy doprowadzony jest do głównych miejsc koncentracji zabudowy, natomiast obszary charakteryzujące się zabudową rozproszoną korzystają z indywidualnych źródeł wody. Gmina Rymanów zaopatrywana jest w wodę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ze studni kopanych przydomowych, • ze studni wierconych, • ze zbiornika zaporowego na rzece Wisłok w Sieniawie 	<p>W ramach działań kierunkowych w aspekcie rozwoju systemu wodociągowego gminy, przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowę sieci wodociągowej na tereny wyznaczone w studium pod rozwój, • sukcesywne zwodociągowanie (w ramach zasadności ekonomicznej) wszystkich miejscowości w granicach gminy, • bieżące naprawy wodociągów, • modernizację istniejących ujęć wody oraz stacji uzdatniania wody.

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
4.3.	<p>System kanalizacji sanitarnej: Brak w pełni zorganizowanego systemu kanalizacji sanitarnej. Istnienie na terenie gminy aglomeracji ściekowej ustanowionej rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego.</p> <p>Zdecydowana większość miejscowości gminy Rymanów jest skanalizowana. Aby gmina była w 100% wyposażona w urządzenia odprowadzające ścieki sanitarne, należy wybudować kanalizację sanitarną w miejscowościach: Rudawka Rymanowska, Puławy, Wisłoczek, Łazy, Bałucianka.</p> <p>Tereny położone w zlewni zbiornika w Sieniawie (tereny istniejącej i projektowanej zabudowy rekreacyjnej) nie są skanalizowane, a ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych.</p>	<p>Sukcesywna kanalizacja całego obszaru gminy (z uwzględnieniem nieopłacalności budowy systemów kanalizacji w przypadku rozproszonej zabudowy), w pierwszej kolejności w granicach aglomeracji ściekowych, a następnie na pozostałych obszarach.</p> <p>Podłączenie pozostałych miejscowości do oczyszczalni ścieków w Rymanowie następować będzie sukcesywnie w kolejnych latach.</p>
4.4.	<p>Gospodarka odpadami: Uregulowany system gospodarki odpadami (systemem tym objętych jest ok. 90% mieszkańców gminy).</p> <p>Niepełne wyposażenie terenu gminy w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów.</p>	<p>Objęcie całej gminy systemem selektywnej zbiórki odpadów i rozmieszczenie kontenerów do segregacji odpadów w sąsiedztwie zwartej zabudowy (na terenach charakteryzujących się rozproszoną zabudową segregacja odpadów w systemie workowym);</p>
4.6.	<p>System zaopatrzenia w gaz: System gazowy gminy opiera się na gazociągach przesyłowych wysokiego ciśnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gazociąg wysokoprężny śr. 250 mm Pnom. 2,5 MPa Strachocina - Targowiska przez Milczę, Wróblík Szlachecki, Wróblík Królewski dłuę. 6,8 km, ▪ gazociąg wysokoprężny śr. 80 mm Pnom. 1,6 MPa 	<p>Przy zagospodarowaniu terenów uwzględnienie przepisów odrębnych związanych z przebiegiem gazociągów wysokiego ciśnienia (zachowanie wymaganych prawem stref ochronnych od gazociągów)</p>

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
	<p>Iwonicz-Klimkówka dług. 1,5 km, - gazociąg średnioprężny śr. 150 mm Wróblak Szlachecki-Ladzin-Rymanów dług. 5,1 km,</p> <p>Bardzo wysoki stopień zgazyfikowania gminy (88, 3% mieszkańców gminy posiada dostęp do gazu). Aktualnie dostępu do gazu nie posiadają mieszkańcy miejscowości Łazy, Wisłoczek, Puławy i mieszkańcy ul. Bartoszków zlokalizowanego w Rymanowie.</p>	<p>Zwiększenie wyposażenia na terenie wiejskim mieszkańców w dostęp do gazu sieciowego i budowa sieci gazowych w Łazach oraz ul. Bartoszków w Rymanowie. Perspektywicznie doprowadzenie gazu sieciowego do Puław i Wisłoczka.</p> <p>Rozbudowa gminnej sieci gazowej i przyłączanie do niej nowych mieszkańców na terenach wskazanych w niniejszym studium pod zabudowę.</p>
4.7.	<p>System zaopatrzenia w energię elektryczną System elektroenergetyczny gminy oparty jest na liniach: 400 kV Krosno Iskrzynia – Lemieszany, 110 kV Krosno Iskrzynia – Besko, 110 kV Krosno Iskrzynia – Iwonicz.</p> <p>Gmina wykorzystuje niekonwencjonalne źródła energii</p>	<p>W ramach rozwoju system elektroenergetycznego, na terenie gminy planuje się: budowę linii 110 kV relacji Dukła – Jaśliska; przebudowę jednotorowej linii 110 kV relacji Krosno Iskrzynia – Iwonicz na linię dwutorową; modernizację linii 110 kV relacji Krosno Iskrzynia – Besko poprzez dostosowanie do pracy przewodów roboczych w temperaturze +80° C (ze względu na potrzebę dostosowania linii do zwiększonego przesyłu mocy)</p> <p>W związku z obowiązującą Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE na terenie gminy zaplanowane zostały obszary wskazane pod lokalizację elektrowni wiatrowych w ramach zwiększenia udziału niekonwencjonalnych źródeł energii. taki kierunek rozwoju gminy wskazuje również plan zagospodarowania przestrzennego województwa, który mówi: „przewiduje się możliwość budowy siłowni wiatrowych, na terenach</p>

L.p.	UWARUNKOWANIA	KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
		o korzystnych warunkach wietrzności (powyżej 4 m/sek), warunki takie panują między innymi wzdłuż doliny Sanu, na północ od Przełęczy Dukielskiej, okolicach Rymanowa”.